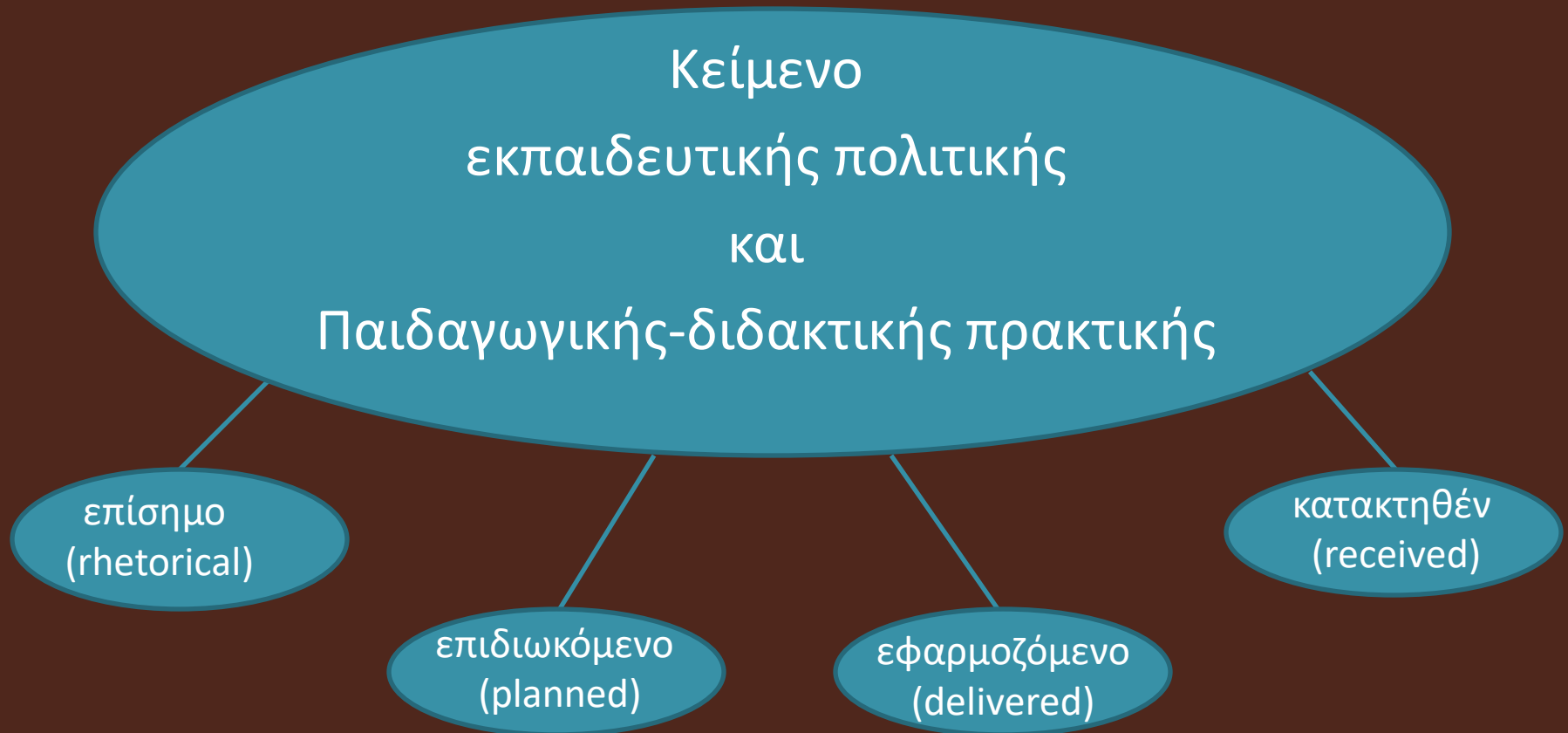
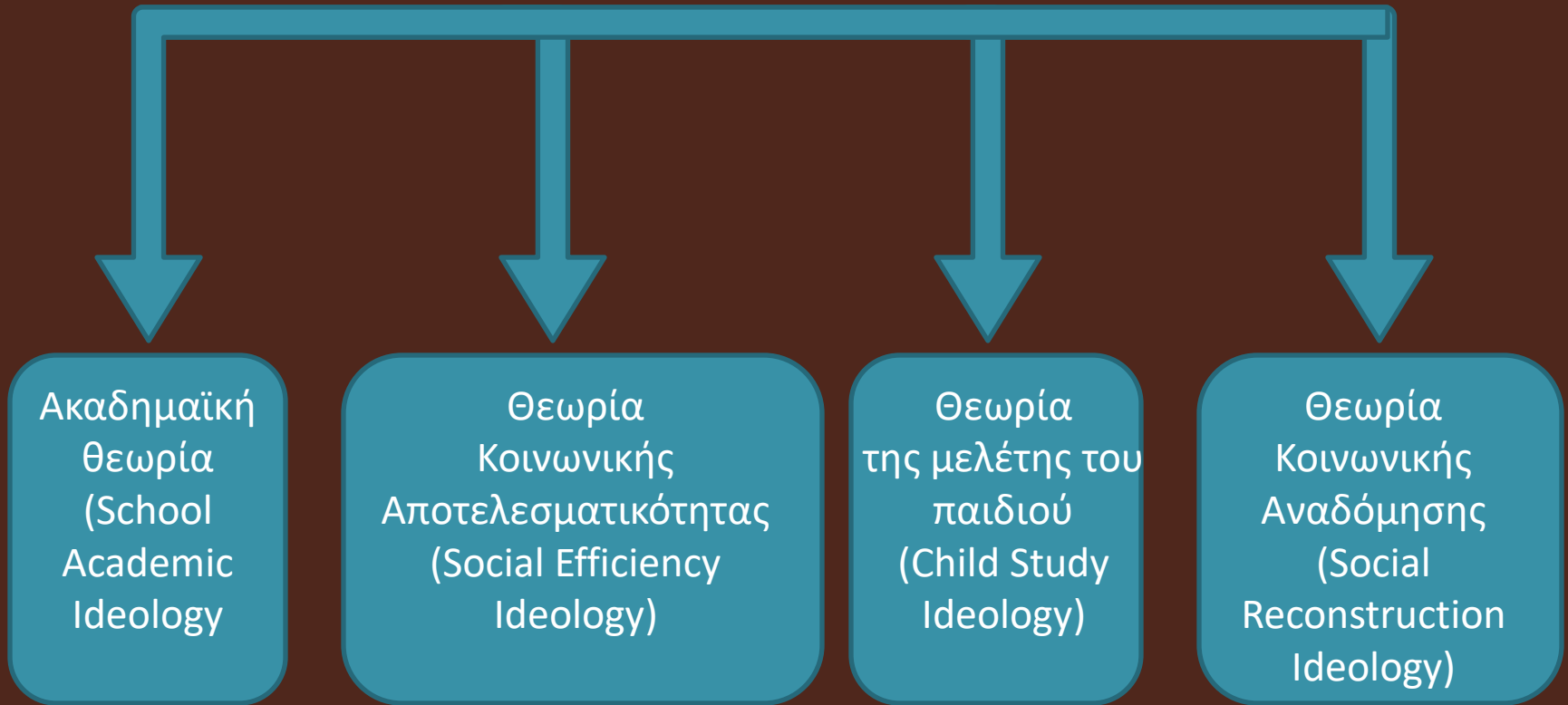
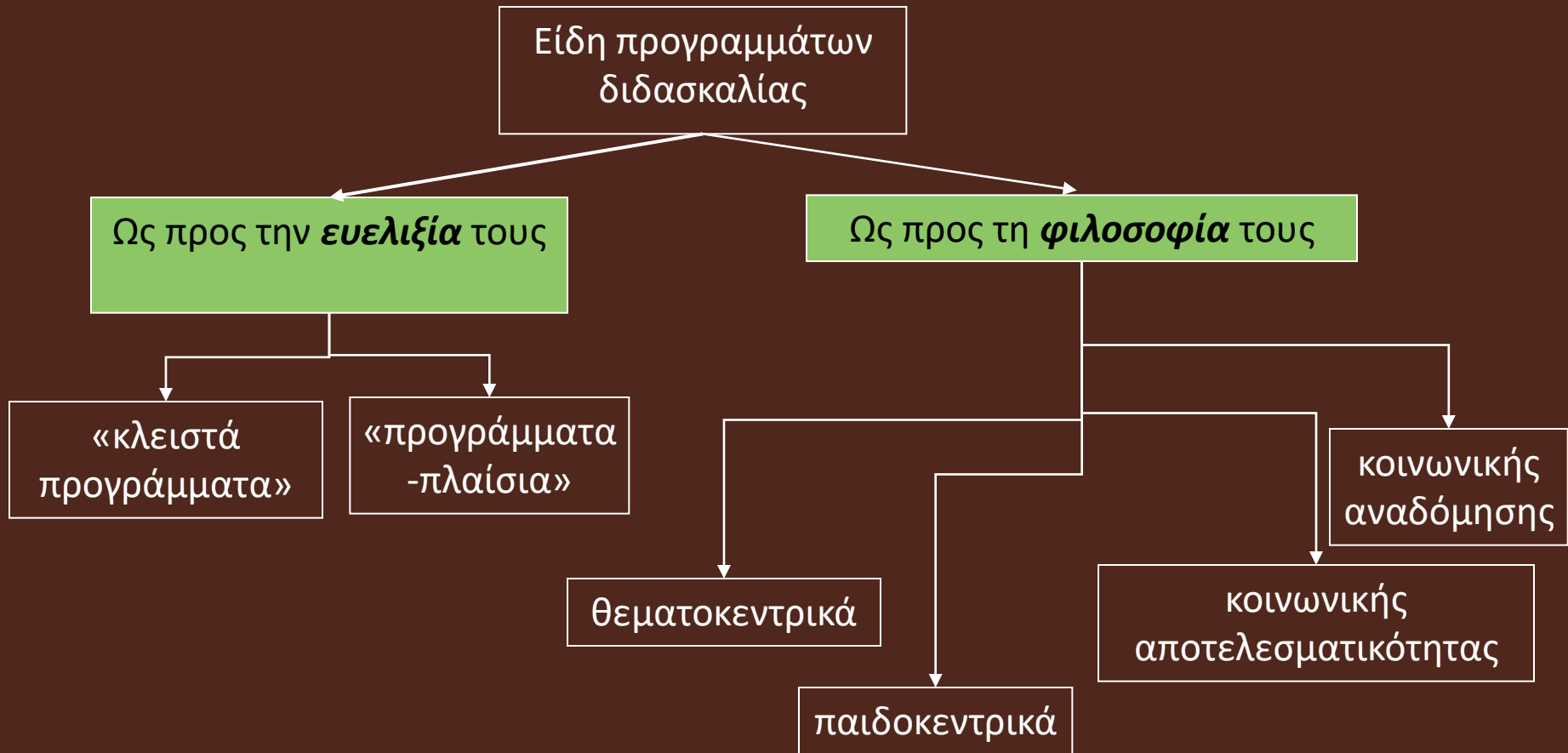

Το Αναλυτικό Πρόγραμμα

Θεωρίες ταξινόμησης Α.Π.

Προγράμματα διδασκαλίας

Παιδοκεντρικά
child -centered
curriculum

Κριτήριο: δεξιότητες,
ανάγκες, ενδιαφέροντα
των παιδιών

ΟΗΕ: Διακήρυξη
Δικαιωμάτων
του παιδιού (1959)

Θεματοκεντρικά
subject-centered
curriculum

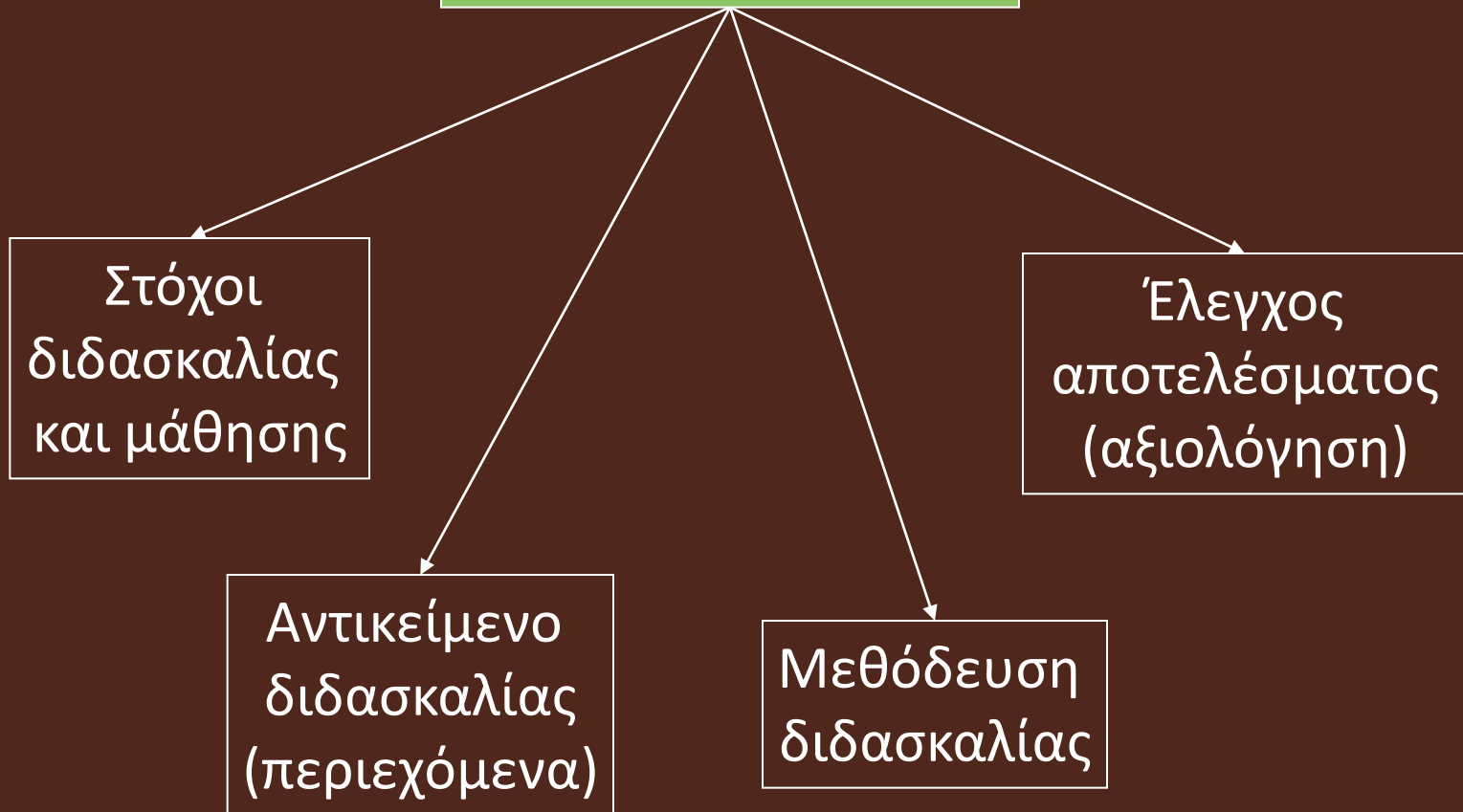
Κριτήριο:
η μεγιστοποίηση
της σχολικής μάθησης

Συνέδριο **Woodshall**
(1959): Skinner, Bruner, Gagne

Το στοχοθετικό Α.Π. (Curriculum)

1. Αφετηρία: ο καθορισμός μαθησιακών στόχων
2. Επιλογή των στόχων βάσει νόμων από εμπειρική έρευνα
3. Σαφής διατύπωση και έλεγχος επίτευξης στόχων
4. Δομικά στοιχεία διδασκαλίας: περιεχόμενα, μεθόδευση, αξιολόγηση, συμπεριφορά διδάσκοντος
5. Θεμελίωση στη Θεωρία της Συμπεριφοράς (Behaviorism)

Τα 4 δομικά στοιχεία του Curriculum

the theoretical

the practical

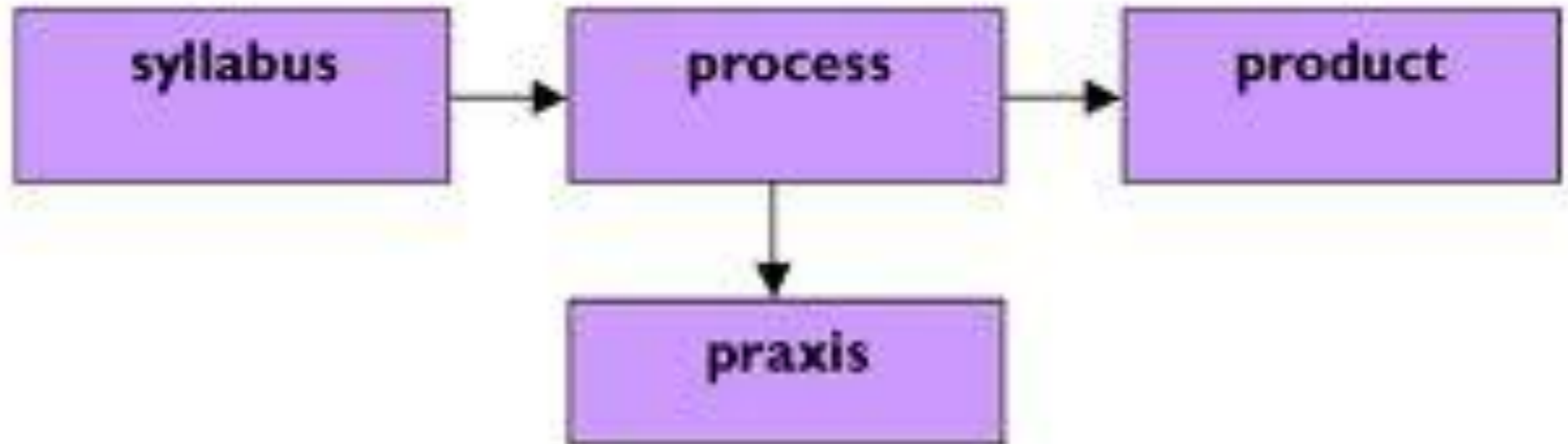
the productive

syllabus

process

product

praxis

Κριτική του Curriculum

Προβλήματα
στην ορολογία

Νομιμοποίηση
και εγκυρότητα
διδασκτικών στόχων

Περιθώρια
ελευθερίας
για το δάσκαλο

Θετικά στοιχεία: 1) συγκεκριμενοποίηση διδασκτικών επιδιώξεων
2) υποδείξεις μεθοδολογίας/αξιολόγησης
3) στροφή από την «εξωτερική»
στην «εσωτερική» μεταρρύθμιση

Σχολικό Πρόγραμμα

Επίσημο

(προεδρικά διατάγματα, εγκύκλιοι, υπουργικές αποφάσεις)

Ανεπίσημο

(Κρυφό πρόγραμμα)

Πραγματικό

(αυτό που εφαρμόζεται στην πράξη)

Χαρακτηριστικά:

- Δεν διδάσκεται, αλλά μαθαίνεται
- Αντιστοιχεί σε άτυπες μορφές διδασκαλίας
- Περιλαμβάνει αξίες, αντιλήψεις και ιδέες
- Αναφέρεται σε θέματα της καθημερινής εκπαιδευτικής διαδικασίας
- Περιέχει υπονοούμενες απαιτήσεις
- Μπορεί να υπονομεύσει/ανατρέψει το επίσημο πρόγραμμα
- Επιδρά σε:
  - σχολική γνώση
  - κοινωνική διάκριση
  - μεθόδευση διδασκαλίας
  - μαθητικές παρεμβολές
  - σχολικό χωρο-χρόνο
  - εξετάσεις

Δώστε ένα παράδειγμα κρυφού προγράμματος από τη σχολική ζωή των μαθητικών σας χρόνων και δικαιολογήστε τη λειτουργία του.

Ζητήματα στοχοθεσίας της διδασκαλίας

Διατύπωση μαθησιακών στόχων

Βασικοί κανόνες:

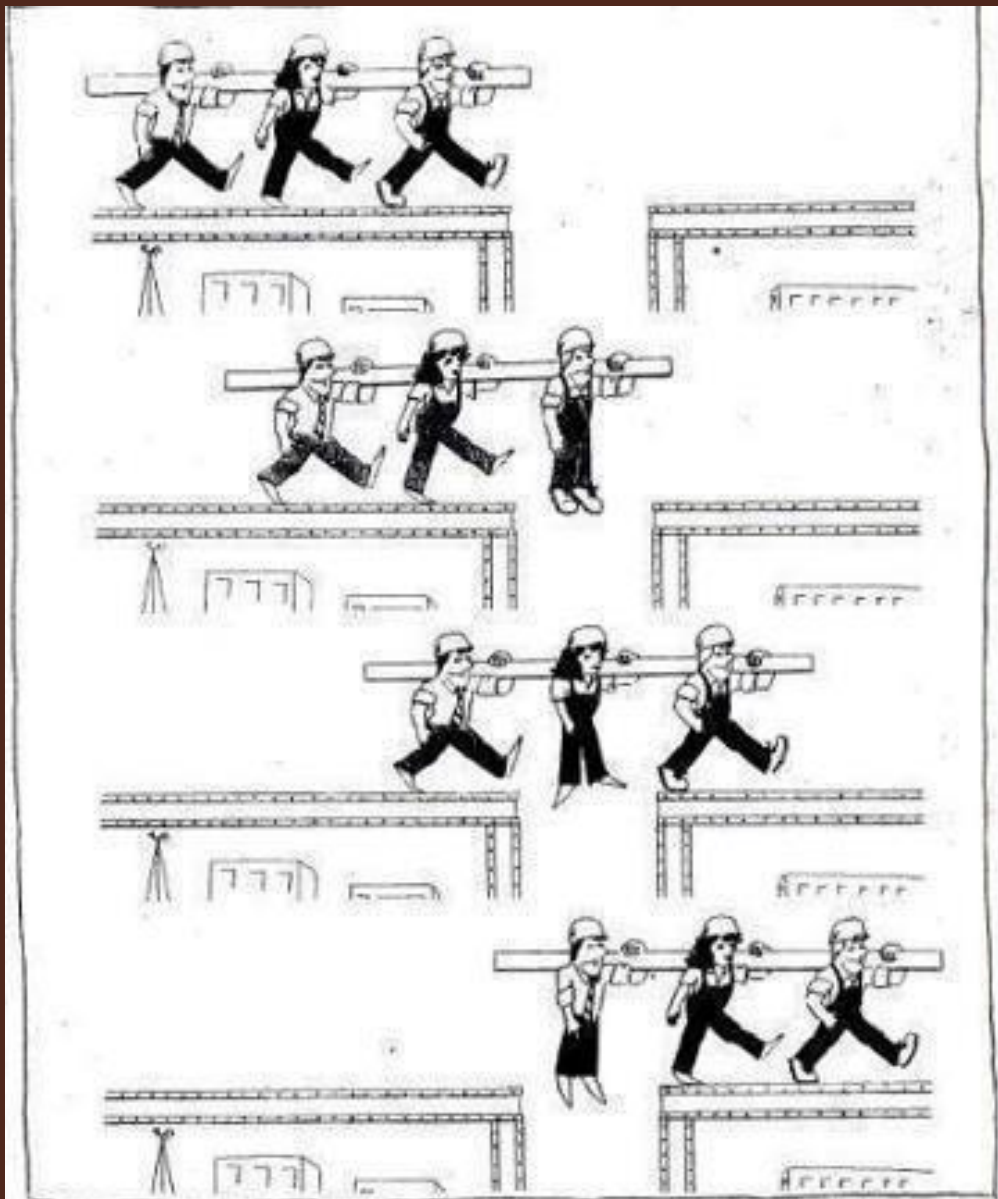
1. Κριτήριο: τα γνωστικά επιτεύγματα των μαθητών
2. Επίκεντρο: η συμπεριφορά των μαθητών (και όχι του δασκάλου)
3. Χρήση ρημάτων με ακριβές νόημα

Δομή των μαθησιακών στόχων

Ατομικοί

Συνεργατικοί

Ανταγωνιστικοί

Every member in a Team, has times when they need support -->>>

Μαθησιακοί στόχοι (I)

Ατομικοί

Ανταγωνιστικοί

- ✓ Ορίζονται βάσει κριτηρίων
- ✓ Τα αποτελέσματα αξιολογούνται με βάση τις παρελθούσες επιδόσεις

- Ο ανταγωνισμός:
- ✓ Δεν αυξάνει τις επιδόσεις
  - ✓ Προκαλεί άγχος
  - ✓ Ενισχύει την καχυποψία
  - ✓ Απομονώνει τους ανθρώπους
  - ✓ Δεν προάγει την αριστεία

Μαθησιακοί στόχοι (II)

Συνεργατικοί

- ✓ Συνδυάζουν ατομικές και ομαδικές επιδιώξεις
- ✓ Καλλιεργούν βασικές δεξιότητες
- ✓ Ενδείκνυνται για το δημοτικό σχολείο και το γυμνάσιο
- ✓ Προάγουν τη διαπολιτισμική αντίληψη
- ✓ Αυξάνουν την αποδοχή των υστερούντων μαθητών
- ✓ Αυξάνουν τη φιλικότητα στις σχέσεις
- ✓ Βελτιώνουν την αυτοεκτίμηση
- ✓ Καλλιεργούν θετική στάση για το σχολείο και το μάθημα
- ✓ Αυξάνουν το χρόνο των εργασιών για το μάθημα
- ✓ Βελτιώνουν την προσοχή

Ταξινόμια διδακτικών στόχων κατά Bloom

Γνωστικός τομέας

- ✓ γνώση
- ✓ κατανόηση
- ✓ εφαρμογή
- ✓ ανάλυση
- ✓ σύνθεση
- ✓ αξιολόγηση

Συναισθηματικός τομέας

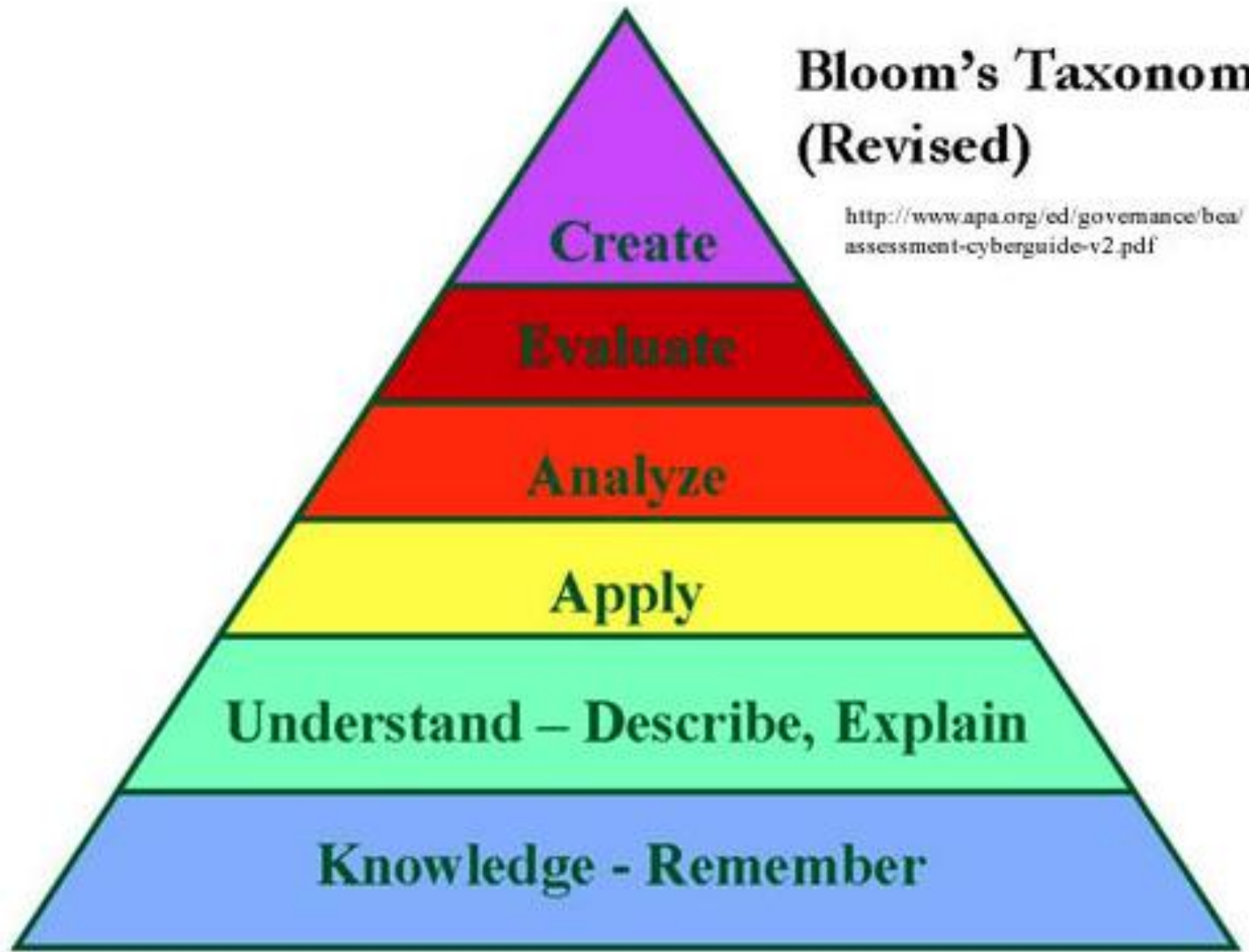
- ✓ πρόσληψη-αποδοχή
- ✓ ανταπόκριση-αντίδραση
- ✓ αποτίμηση αξιών
- ✓ οργάνωση
- ✓ χαρακτηρισμός με βάση ένα σύστημα αξιών

Ψυχοκινητικός τομέας

- Αντίληψη
- Καθοδηγούμενη απόκριση
- Μηχανισμός
- Σύνθετη ή προφανής απόκριση
- Προσαρμογή
- Πρωτοτυπία

Bloom's Taxonomy (Revised)

<http://www.apa.org/ed/governance/bea/assessment-cyberguide-v2.pdf>

Based on an APA adaptation of Anderson, L.W. & Krathwohl, D.R. (Eds.) (2001)

Είδη ερωτήσεων (σύμφωνα με την ταξινόμια του Bloom)

1. **Γνώσης** (ανάκλησης πληροφορίας): *όρισε, θυμήσου, αναγνώρισε, ποιος, τι, πότε, πού.*
2. **Κατανόησης** (προσωπικής αντίληψης του κυριολεκτικού νοήματος και της σκοπιμότητας της πληροφορίας): *περίγραψε, σύγκρινε, βρες διαφορές και ομοιότητες, παράφρασε, κάνε την περίληψη.*
3. **Εφαρμογής** (κατάδειξης της ταυτότητας και χρήσης της πληροφορίας που κατανοήθηκε σε νέες καταστάσεις): *εφάρμοσε, κάνε κατηγορίες, διάλεξε, λύσε, συσχέτισε, ποιο από όλα.*
4. **Ανάλυσης** (αναγνώρισης των συστατικών μερών, των σχέσεων ανάμεσα στα μέρη και του τρόπου με τον οποίο αυτά οργανώνονται – σε μορφές, σχήματα, δομές, απόψεις, στόχους): *βρες κίνητρα και αιτίες, βρες αποδείξεις, ξεχώρισε, ανάλυσε, αιτιολόγησε, υποστήριξε, σκέψου λογικά, βγάλε συμπέρασμα.*
5. **Σύνθεσης** (συλλογής στοιχείων από διαφορετικές πηγές και συνδυασμού τους για τη δημιουργία ενός νέου αντικειμένου): *πρόβλεψε, δημιούργησε, γράψε, κατασκεύασε, σχεδίασε, ανάπτυξε, τι θα συνέβαινε αν..., πώς θα λύσουμε ή θα βελτιώσουμε, θα συνδυάσουμε, θα δημιουργήσουμε.*
6. **Αξιολόγησης** (αξιολογικής κρίσης σύμφωνα με κάποια αναγνωρίσιμα κριτήρια, προσωπικά ή κοινώς αποδεκτά): *αξιολόγησε, κρίνε, επίλεξε, εκτίμησε, άσκησε κριτική, σύγκρινε και βρες αντιθέσεις.*

(Coughl 1997:213-216)

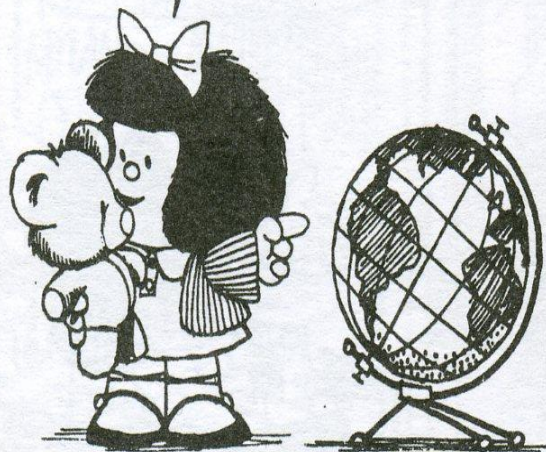
Εκπαιδευτικοί στόχοι στο συναισθηματικό τομέα

Κατηγορίες ταξινόμησης

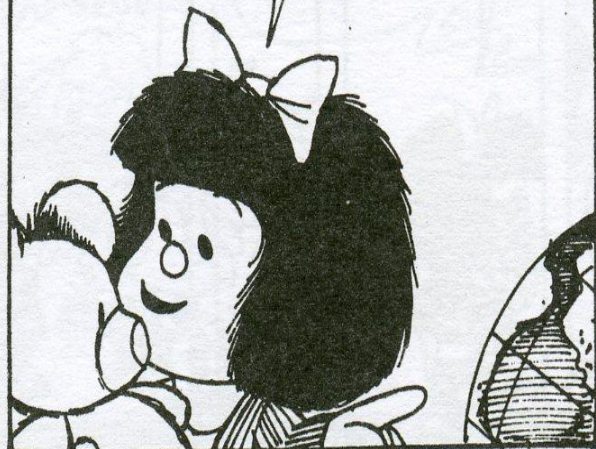
1. Πρόσληψη
2. Αντίδραση
3. Αξιολόγηση
4. Οργάνωση
5. Χαρακτηρισμός (με μια αξία ή σύστημα αξιών)

ΚΟΙΤΑ, ΑΥΤΟΣ ΕΙΝΑΙ
Ο ΚΟΣΜΟΣ.
ΤΟΝ ΒΛΕΠΕΙΣ ;

ΞΕΡΕΙΣ ΓΙΑΤΙ
ΕΙΝΑΙ ΟΡΑΙΟΣ ΑΥΤΟΣ
Ο ΚΟΣΜΟΣ, ΕΕ ;

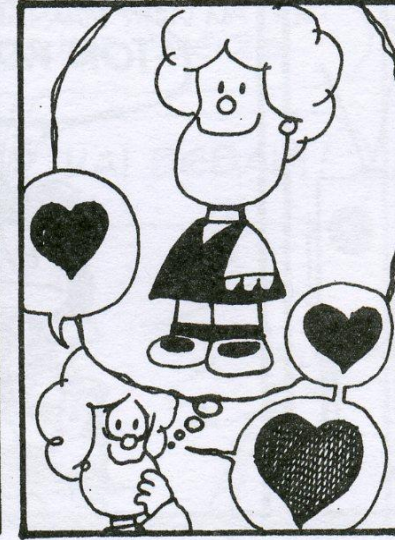
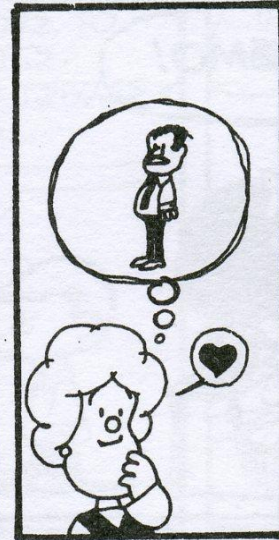
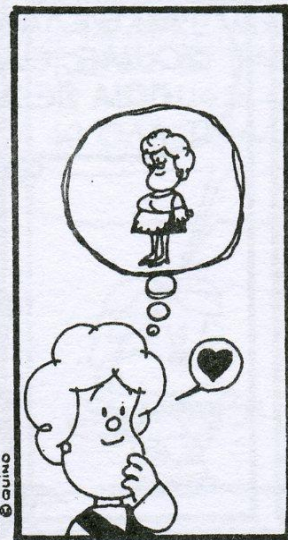
ΓΙΑΤΙ ΕΙΝΑΙ ΨΕΥ-
ΤΙΚΟΣ.

Ο ΑΛΗΘΙΝΟΣ
ΕΙΝΑΙ ΣΚΕΤΗ
ΣΥΜΦΟΡΑ!

QUINO

Εκπαιδευτικοί στόχοι στον ψυχοκινητικό τομέα

1. Αντίληψη
2. Καθοδηγούμενη απόκριση
3. Ικανότητα εκτέλεσης
4. Σύνθετη ή προφανής απόκριση
5. Προσαρμογή
6. Πρωτοτυπία

Simpson, 1972

- Δώστε ένα παράδειγμα δραστηριότητας που να προωθεί τους στόχους του ψυχοκινητικού τομέα.
- Αναφερθείτε αναλυτικά στη λειτουργία των στόχων αυτών στο συγκεκριμένο παράδειγμα.

Ανάπτυξη Προγραμμάτων Σπουδών

Κριτήρια εκλογής Διδακτέας Ύλης

Μορφωτική αξία
«μορφωτικών αγαθών»
(1)

Ενδιαφέροντα, ανάγκες,
προϋποθέσεις μάθησης μαθητών
(3)

Επιστημονικά επιτεύγματα
και κοινωνικά δεδομένα
(2)

- (1) Φιλοσοφικό ή πρακτικό πρόβλημα;
- (2) Επιστημονικές και κοινωνιολογικές μελέτες
- (3) Ψυχολογικές μελέτες

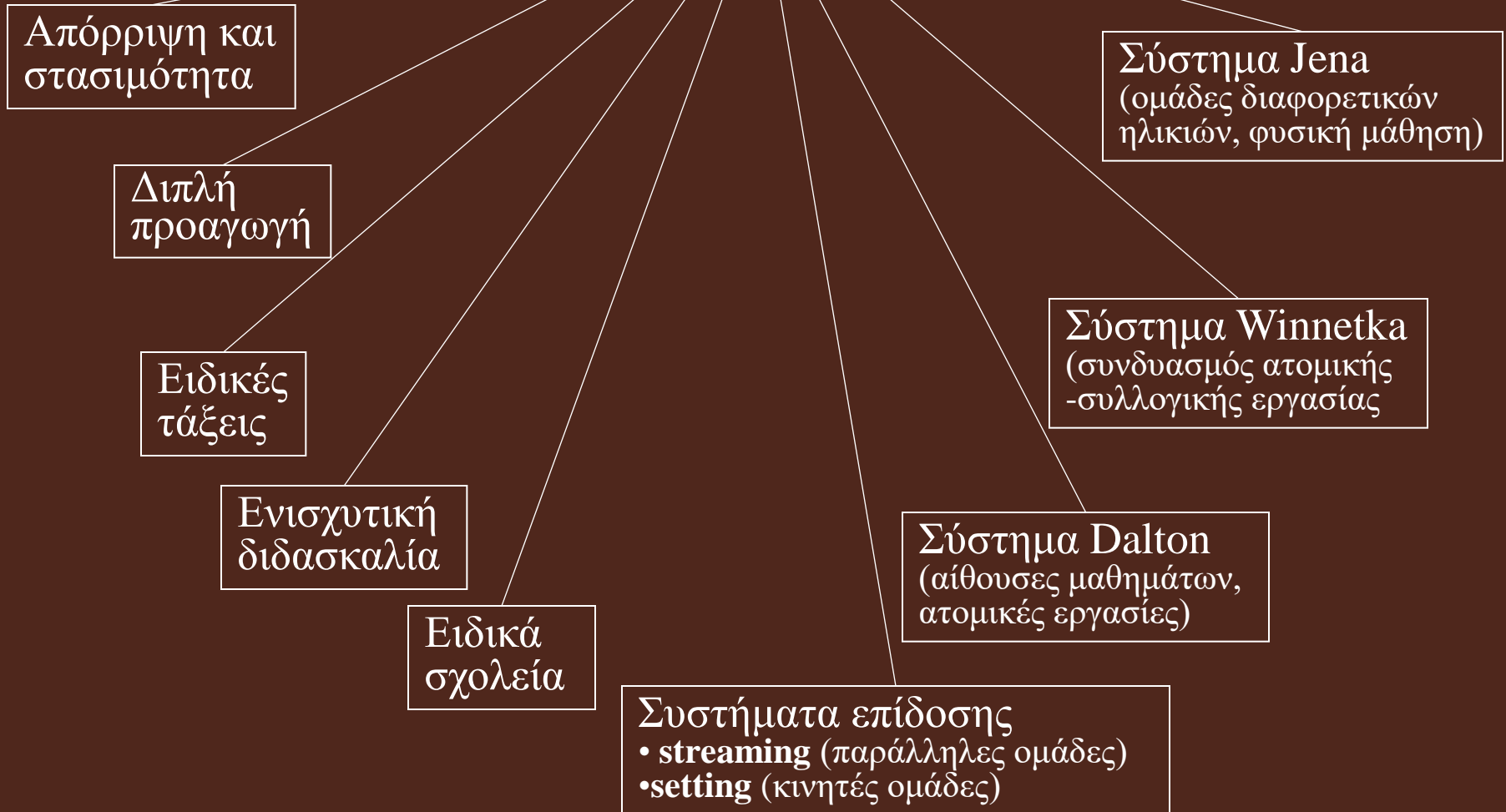
Μορφές διάταξης
της διδακτέας ύλης

```
graph TD; A[Μορφές διάταξης της διδακτέας ύλης] --> B[Επάλληλη διάταξη σε κάθε γνωστικό αντικείμενο κατά βαθμίδα και τάξη («γραμμική»)]; A --> C[Παράλληλη διάταξη με σύνδεση των επιστημονικών περιοχών («διαθεματική»)];
```


Επάλληλη διάταξη
σε κάθε γνωστικό αντικείμενο
κατά βαθμίδα και τάξη
(«γραμμική»)

Παράλληλη διάταξη
με σύνδεση
των επιστημονικών περιοχών
(«διαθεματική»)

Συστήματα εξωτερικής διαφοροποίησης της διδασκαλίας

Διευθέτηση επίπλων στην αίθουσα

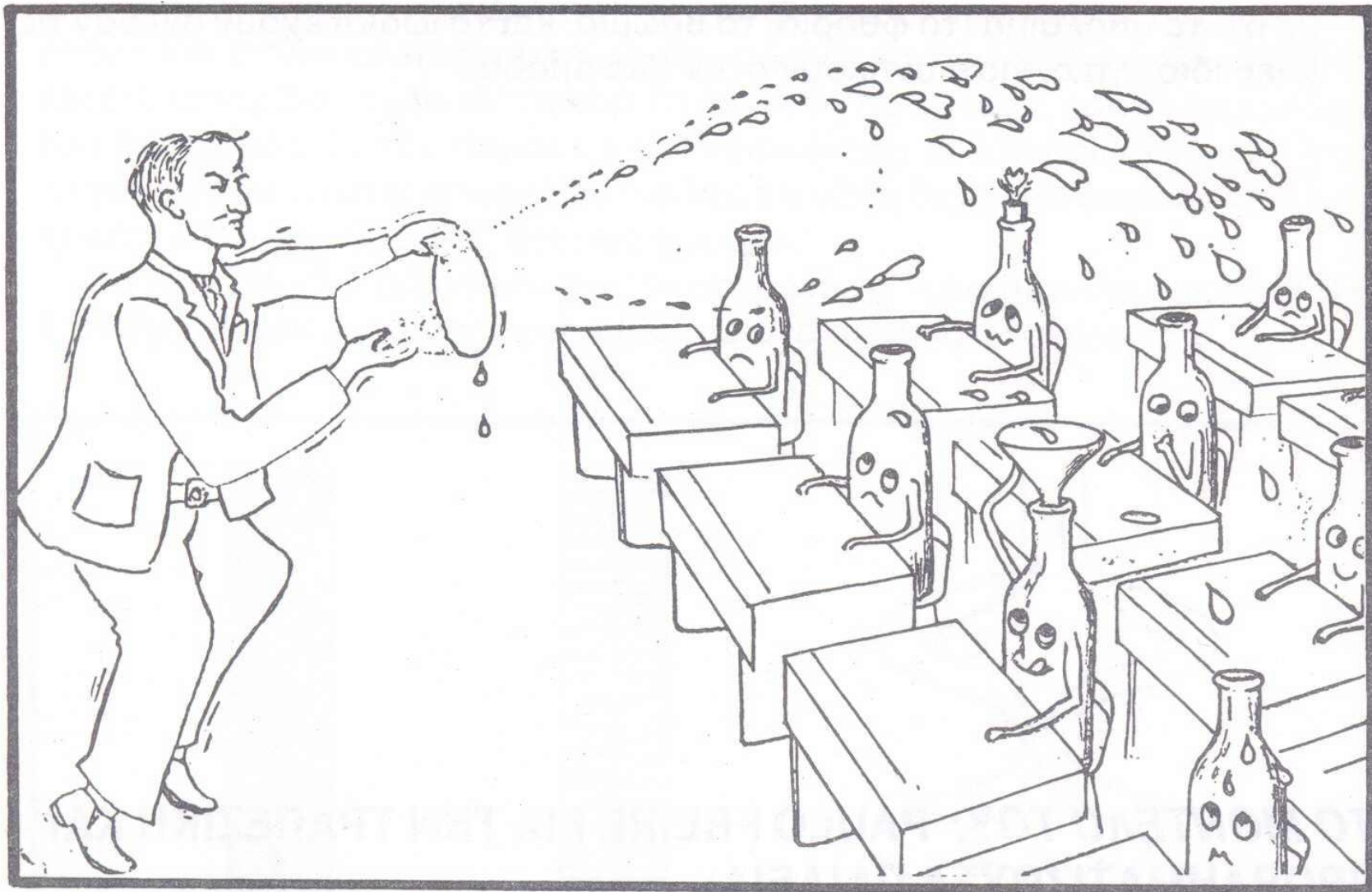
Κριτήρια: επιδιωκόμενοι στόχοι μάθησης
επιδιωκόμενοι στόχοι επικοινωνίας

1. Σε σειρές:
  - αλληλεπίδραση μαθητή-μαθητή (-)
  - αλληλεπίδραση δασκάλου-μαθητή (+)
  - ατομική εργασία (+)
  - όλοι παρακολουθούν μια μοναδική πηγή

2. Σε ομάδες:
  - αλληλεπίδραση μαθητή-μαθητή (+)
  - αλληλεπίδραση δασκάλου-μαθητή (-)
  - ομαδική εργασία

3. Σε πέταλο:
  - αλληλεπίδραση μαθητή-μαθητή (+)
  - κάποιος παίζει κεντρικό, κατευθυντικό ρόλο

4. Σε κύκλο:
  - αλληλεπίδραση μαθητή-μαθητή (+)
  - είσοδος του δασκάλου στη διαδικασία (-)
  - διασφάλιση ίσης συμμετοχής (+)

5. Σε δύο κύκλους: “fish bowl effect”- συζήτηση στον έσω κύκλο

- Από τη μαθητική σου ζωή: Θυμάσαι κάποιο περιστατικό στο οποίο η διάταξη των θρανίων να έφερε σημαντική αλλαγή στη συνήθη πορεία της διδασκαλίας;
- Τι ακριβώς είχε γίνει;

Ο ΑΝΙΑΡΟΣ ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΟΣ:

Μπορείς ρίχνοντας νερό να γεμίσεις σαράντα στενόλαιμα μπουκάλια;